

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztalvozas

795.4

Szerző:

Old Reporter

Cím:

A játébankok titkai

Forrás:

Pesti Napló

Bsp.

(Hely)

1913 126

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helyszám

A játébankok titkai.

(Saját tudósítónktól.) A budapesti játékarlangok napokon, sőt heteken át szorgálhatnak bőséges anyaggal hosszú cikkekre. Az a fosztogatás, amely az egyre szaporodó fővárosi kaszinókban folyik, minden túlzás nélkül, világszerte példátlan. Néhány véres tragédia ráterelte a figyelmet a klubok egy részére, energikusnak látszó akciók is indultak meg, néhol bezárták a bakk-szobát. De mielőtt észrevették a klubok vezetői, hogy a hatóságok nem gondolnak komoly megtorlásra, újra megnyiták a baccarat-helyiségek, sőt egész sereg új társaskör alakult legújabbán is, még pedig csupán azzal a hivatással, hogy bennük kifosztogassák az embereket.

(Új kártya-tanyák.)

A modern haramia-módszert talán leginkább jellemzi a Proféta-utca 9. számú házának a története. Eötvös Károlyé volt ez a terézvárosi sarokház, amelyet csupán túlzott jóakarattal lehetne palotának nevezni. Egy jönevű ügyvéd elnöklésével megnyitott ott a Terézvárosi Polgári Kör és rögtön jelentkező egy játébank-fezör, aki pazarul berendezett bakk-szobát akart nyitni. Az üzlet nem sikerült, nem tudtak — állítólag nem is akartak — vele megegyezni. De a bakk-vállalkozó mégis elérte a célját. A hét bizonyos napjain a Kereskedelmi Pénzbeszedők Egyesülete székel a házban, éjjel pedig

albérlésben a Városi Társaskör. Szóval külön klubot alakítottak a fosztogatás céljaira. Egy titkos szövetség működik itt, amelynek vezetője egy letört fiskális.

Schöberl-Klub a neve ennek a bűnbarlangnak, nappal társaskör, éjjel kártyafészek és ilyen vállalkozás több is működik már Budapesten. Kétes egzisztenciák, ügynökök már éppugy foglalóznak játékarlang-ügyletek közvetítésével, mint azelőtt kávéházak, vendéglők, vagy mozik eladásával. Klasszikus bizonyosságra ez az apróhirdetés:

ELŐKELO

URI KLUB, mely 14 év előtt alapított, modernbb alapon való újjászervezéséhez, azaz nagyobbitásához intelligens társ keresteik 20 vagy 30 ezer korona tőkével. Évi remélhető részesedés saját részére legalább huszezer korona. Komoly reflektánsok teljes című ajánlata kérérik „Modern Club” Tőzsdetéréz-körut 17.

Ha aztán nyélbeütik az ilyen „üzletet” másfajta akcióba lépnek az ügynökök: valóssággal toborozzák az áldozatokat. A tagfelvétel üres formalitás. Aki például elfárad a Rákóczi-téri Szabad Polgárok Körébe, lent a portásnál két borítékot kap; az egyikben ajánlati lap, a másikban felvételi lap van, amelyen már értesítik is, hogy felvették a kör tagjai közé. Ennek a helyiségében működnek a hírhedt rulett-automaták, amelyeket a rendőrség annyira üldözött — a kávéházakban. A külföldi társaság, miután a hazardjátékra csá-

bitó gépeket idehozta és állandó remegésben operált — most egyszerűen fittyet hányhat minden hatóságnak.

Hasonló vállalkozás az Andrassy-uti Sakk-Klub, amely a Nagymező-utca sarkán egy éjszakai kávéház fölött van. Az ablakai egész éjjel kivilágítva: hadd lássák az orfeumból kijövő palik, hátha bebuknak.

Nagy hűhóval nyitott meg rövid idővel ezelőtt az Andrassy-ut 19. szám alatt a Budapesti Sportklub. Cégérül a gróf Szápáry Pál nevét sikerült megszerezni, a pénzt pedig egy híres, vállalkozó szellemű hölgy adta hozzá, akinek régen pezsgőpavilonja volt Óbudavárában, azután nagy mulatóhelyet nyitott a Városligetben, sőt most — kalandos, szinte lihetetlen protekcióval — orfeumpalotát is épített a Nagymező-utcában. A Budapesti Sportklub kezdettől fogva nem reáizált kelletképpen: olyan sok már a hasonló „pazar berendezésű” klubhelyiség.

Szerényebb külsejű, de annál jövedelmezőbb kártyabarlang a Ferenc-körut és a Tompa-utca sarkán megnyitott Ferencvárosi Kispárosok Köre. Főképp gazdag disznókereskedőkre és más ilyenféle tagokra bázizott.

Szintén a jómódú kisemberekre számítanak abban a kaszinóban, amelyet az Erzsébet-körut és a Dob-utca sarkán akarnak megnyitni.

Ezenkívül még három játébank-vállalatról kaptunk pozitív hírt és ezek közül feltűnő, szinte mulatságosan jellemző, hogy a pincérek is csinálnak klubot, a bakk-szobák pincérei, akik így a maguk szakállára igyekeznek dolgozni: vágiák zsebre a pinkapénzt.

Mint előkelő tekintélyes urak kaszinója nyílt meg a hetedik kerületi Ligeti Klub. Azt mondták, hogy ott sohasem lesz bakkarat. Ezt a hírt kételkedve fogadták a viszonyok ismerői, akik a vezetőség listájában több nagyjátékos nevét fedezték fel. Már folyik is a tárgyalás, hogy bevezessék a baccarat-t.

Akadtt olyan élelmes vállalkozó, aki díreket a nők számára tervez játékbarlangot és az előkészítő munka már sikerrel is kecsegtet.

A feminizmusnak ez a gyászos diadala különben nem valami példátlan reformot jelent, mert hiszen nem egy olyan klub van már Budapesten, ahol a nők is játszhatnak külön szobában. Közülök legsűrűbben emlegetik a Lipótvárosi Társaskört, ahol különösen nagy murga volt Szilveszter estéjén, amikor a nők behatoltak a férfiak nagy bakk-szobájába és elfoglalták az összes helyeket. Egy fiatal ügyvéd adótt számukra bankot és udvariatlanul több mint kétszázszoros bankkal vonult vissza.

Külön terjedelmes cikk is kitérnék azokból a mulatságos, de olykor szomorú végű, vizsgálatazóan keserves afférekéből, amelyekben hölgyjátékosok szerepelnek. Már olyan válópör is indult meg, amelyikben jelentős szerepe volt a baccaratnak, a kártyavesztésnek és a tilos uton szerzett kölcsönnek.

(A margitszigeti játékbank.)

A legnagyobb budapesti kártyavállalat: a Margitszigeti Bank, amelyről nagyforras adatokat kaptunk.

A nagyközönség tulnva

mo része eddi 16-
formán csak annyit hallott érrol a hatalmas vállalkozásról, hogy egy svájci pénzcsoporthatvan esztendőre bérbe vette a Margitszigetet és ott gyönyörű világfürdőt létesít. A Spalinger-féle tröszt kötelezte magát arra, hogy tíz éven belül legalább tizmilliót a Margitsziget szépségeinek a fejlesztésére fordít. Viszont a közmunkatanács felelősséget vállalt arra nézve, hogy a rakodó-partot feltölteti és így jelentékeny új földterületet szerez. (Már ki is van írva az erre vonatkozó negyedmilliósz pályázat.) A székesfőváros kikötötte, hogy minden új épület új földön emeltessek, tehát a sziget területéből oktanuln semmit el ne vegyenek. A város pedig megépíteti a felsősziget végén az új hidat és éppugy összeköti a szigettel, amint az a Margit-hidnál történt. Továbbá arról is gondoskodik, hogy a Közuti Villamos Társaság kocsijai a Margit-hidról, a Városi Villamos kocsijai pedig az új hidról átfussanak a szigetre.

A szerződés roppantul előnyösnek látszott; a bérlők garanciát vállaltak arra, hogy negyedmilliónyi évi bért fizetnek és negyven százalékot a tiszta jövedelemből. Szépen megalakult a szigeti részvénytársaság, amelynek igazgatóságába és felügyelő bizottságába a közmunkatanács is delegálta egy-egy tagját, a társaság elnöke pedig gróf Korniss Károly lett, míg ügyvezető alelnöke Gerbeaud Emil, az ismert nevű cukrász, aki totumfac-ja az egész vállalkozásnak.

A viszonyok ismerőinek a gyanuját elsősorban az a körülmény támasztott fel, hogy gróf Korniss Károly már egy másik notórius kártyavállalkozásnak a vezetőségében szerepel: az Abbáziában székelő Forgalmi Részvénytársaság, a Casino des

Etrangers élen. A különbség mindössze az, hogy lent gróf Hardegg az elnök és Korniss az alelnök, míg idefent Budapesten Korniss a prezidens és Hardegg az egyik alelnök.

Már most mi történik? A Margitszigetet január 1—10-ike közt vették át. A régi Nagyszállóban központi fűtést és liftet létesítettek, kissé renoválták a fürdőt is, — de minden egyéb marad a régiben, míg csak fel nem épül a játékbank.

Most csak egy ur szerepel a Margitszigeten, egy Pürcher nevű svájci, aki árva szót sem tud magyarul és nem annyira a szigeten buzgólkodik, mint inkább a Hungária-szállóban. Ott csupa olyan obszkurus alakkal tárgyal, akik a nemzetközi játékhelyeken ismeretesek; francia crupier-ekkel és más eféle „üzletemberekkel“. Talán legtöbbet mond azonban a következő személyes információink:

A margitszigeti játékbank vezetését titokban már is szerződésileg átruházták a Forgalmi Részvénytársaságra, amely hirhedt nemzetközi kártyaüzletetkét finanszíroz. Eddig Abbáziában, Tobelbadban és a török Jalovában virágzik már játékbankja. A szigeti ásványvíz-vállalkozást szintén bérbeadták már a Magyar Ásványvíz Részvénytársaságnak. Nemsokára pedig megkezdik az építkezést a régi kertészet helyén, noha a közmunkatanácscsal csinált szerződésben határozottan ki van mondva, hogy a szigeten irtani nem szabad, új helyen építeni tilos. Modern, ötszáz szobás hotelt terveznek oda a montekarlói Hotel Paris mintájára. A bank szemközt lesz és zárt folyosó fogja összekötni a szállóval. Az idej

szeptemberben kezdik építeni a régi főhercegi villa helyén is az Alsószigeten második, százötven szobás hotelüket.

De a legszebb projektum most következik. Ha a feltöltés készen lesz, az új területet bérbeadják magánosoknak. Olyan föltétel, hogy lakóházat, villát építhetnek rajta, amely hatvan esztendő múltán szigeti tulajdonná válik. Hatvan évig az építető a háznak a gazdája és csak a területért fizet bért. Így kap a külföldi társaság házakat és nem maga épít. A beígért és nagy garral hirdetett gyönyörű színházról, operáról, variétéről szó sincs most a Gerbeaud-Spallinger-csoport tényleges tervében.

(A rablójáték urai.)

Másutt, külföldön csak elegáns semmittevők, idegenek, rasták, könnyelmű ifiak ünnek éjszámra a játékasztal körül — amint azt már megirtuk — de nálunk a legszolidabb társadalmi körökben, a dolgozó polgárság legjobb társaságában is találjuk az állandó, megrögzött játékosokat. Persze a hazárdjáték nem most vált divattá, a baccarat azonban speciális szédítéssel népszerűsítette, különösen az a baccarat, amelyet a pesti játéklukokban kultiválnak. Azelőtt kávéházakba, korezmákba vagy magánházakba kellett mennie annak, aki pénzt és szerencsését kockáztatni akarta. Ma nem kell bujkálnia annak, aki hazárdirozni akar: beiratkozik egy kaszinóba.

Csakhogy az ilyen kaszinókat Párisban például egyszerüen becsukták — Clémenceau egyszerre harmincat — míg nálunk már évek óta hasztalanul várják a játéklukok elleni új törvényt vagy legalább rendeletet.

A budapesti kaszinók kilenczted részének főfoglalkozása bizony a játék. Még pedig a baccarat vagy a rulett. Ezeknek a kluboknak egyrésze: urak társasága, akik tehetnek a pénzüikkel, unalmukkal és idejükkel azt, amit akarnak. De a legtöbbje közönséges játékluk, ahol egy vállalkozó vagy egy klikk professziósan és királyian él abból a jövedelemből, amit szerencsétlen emberek elvakult szentvedelme hajt nekik. A klubok vezetése még a nagyobbakban is teljesen üzletszerű. A kaszinói tisztségek viselői fizetést kapnak, sőt néhol tantiémet is. Ellenőr, titkár, elnök: mind a klubból él. Legjobban persze a klub alapítója.

Hogy üzlete virágozzék, sleppereket, fölhajtókat tart a városban, akiknek dolga új tagokat verbuválni.

Tagsági díjat csak az fizet, akinek egészen elment az esze, vagy akinek naivsága már a gyerekséggel határos. Hogy tagságáért kegyetlenül megfizessen, arról gondoskodik a pinka, valamint egyéb játékadó, amilyen például a krupié-nek járó ajándék.

A krupié az az ember, aki a baccaratnál vagy a ruletnél a játékosok tétjeit kifizeti vagy behuzza. Szóval a pénzt kezeli. És ezért minden távozó bankát ajándékot ad neki a bank nagysága szerint. Egy ilyen krupié-hivatal a nagyobb játéklukokban irigyelt existencia. Megkeres naponként ötven-száz koronát, sőt van klub, ahol még háromszázat is zsebresülyeszt. Rendesen a foglalkozásukat és pályájukat kártyába foltott uriemberék fanyalodnak erre az alpári mesterségre és ragyogón megélenek belőle.

(Fekete lista.)

A faucheuse, a kaszáló: a Marquet-féle ösztendei baccarat pusztít leginkább, ez a mindenünnen kiüldözött rablójáték. És természetesen, hogy a barlangokból élők uri életét a játékosok fizetik meg. Legnagyobb részük jómagát hosszú időre gondokkal és adósságokkal terhelve, kimarad — jön a helyükre más. A kaszáló pedig egyre szaporítja az elzüllöttek, az öngyilkosok számát. Böngészszék csak végig ezt a fekete listát:

1. K. Ferenc józsefvárosi nagyvállalkozó a baccarat első jelentősebb áldozata. Elvesztett 250.000 koronát — nagyrészt a Józsefvárosi Körben — azután váltót hamisított és agyonlőtte magát.

2. S. Ede, a Lipótvárosi Kaszinó gazdája hónapokon át dézsmálta a pinkát és amikor leleplezték, külföldre szökött.

3. K. György földbirtokos, urlovas föbelötte magát a kártyaadósságai miatt. Érdekes, hogy dúsgazdag apja, ki már nem akart többet fizetni érte, maga is a kártyaasztalnál halt meg. Egy nagy tétnél izgalomában gutaütés érte.

4. Dr. V. József neves ügyvéd sikkasztott — főképp az esztergomi káptalantól — hogy tovább üzhiesse passzióját. Lecsukták, de a vizsgálat során óvadék ellenében szabadlábra helyezték, mire Amerikába szökött.

5. U. Miklós államvasuti pénztáros 80.000 koronát sikkasztott, amit budapesti kártyabarlangokban vesztett el. Azután önként jelentkezett a szegedi ügyészségen, ahol persze letartóztatták.

6. L. Bertold ismertnevű bankár tönkrement

az Erzsébetvárosi Kaszinóban, pedig árdó-utca üzlete évi hatvanezer koronát jövedelmezett. Öngyilkosságát szerencsére megakadályozták, de a bakkasztaltól nem tudták visszatartani. A különbség csak annyi, hogy ezresek helyett koronákba játszik.

7. K. Sándor magánhivatalnok. Hatvan forint fizetése volt, ötvenezeret nyert össze — főképp az Erzsébetvárosi Körben — véglegénye lett egy gazdag bankdirektor lányának; aztán fordult a kocka, a párti visszament s nemrég büzös lebujsban, rongyosan találták meg egy razzian. Toloncházi törzsvendéggé züllött le.

8. Dr. B. Zoltán pénzügyminiszeri titkár és egyben állami bérházak gondnoka az Országos Kaszinóban bakkozott. Harmincezer koronát sikkasztott, aztán főbe- és szívenlőtte magát.

9. T. Sándor részvénytársasági igazgató, mint nagy játékos alelnöke is lett az Erzsébetvárosi Kaszinónak. A vállalat pénzének jórészét elvesztette a bakkon s ezután külföldre szökött a börtön elől.

10. Sz. Emil államvasuti főfelügyelő és F. József vasuti felügyelő szintén a baccarat miatt sikkasztottak s egyszerre kerültek börtönbe. Az egyik naivul jelentékeny összegeket is adott kölcsön, de soha vissza nem kapta. A pumpoló gavalléroknak semmi baja, a sikkasztó családja éhezik.

11. O. Aladár banktisztviselő főnöki pozícióban 58.000 koronányi értékpapírt sikkasztott s az így szerzett pénzt elkártyázta. Amikor leleplezték, eltűnt és a schönbrunni parkban agyonlőtte magát.

12. Sz. Ervin városi mérnök váltókat hamisított, a pénzzel Budapestre jött s ötezer koronát nyert az Erzsébetvárosi Körben, miután előbb sokat vesztett. Hajnalban ment haza a szállóba s ott már a

detektívek várták. Most a börtönben ül.

13. B. József rendőrkapitány egy kaszinóban úgy nyert, hogy valaki összerakta a kártyákat a bankár előnyére és bár a paklizást megállapították, nem akarta visszaadni a nyereséget. Emiatt a törvényszék el is ítélte.

14. Dr. S. Ármin ügyvéd a kliensei pénzéből sikkasztott és baccarat-n elvesztette. A budapesti törvényszék nemrég ítélte el hosszabb fogházbüntetésre.

15. K. József nagyiparos, háztulajdonos mindenét az Erzsébetvárosi Körben adta le, azután öngyilkossá lett. Csak később derült ki, hogy sikkasztott és nagyon sok hitelezőjét is megkárosította.

16. B. Zsigmond irógép- és grammoion-nagykereskedő az Erzsébetvárosi és a Karambol Körben elbakkarázta a rábizott összegeket. Főképp miatta lett öngyilkossá egy részvénytársasági igazgató, aki rokonai pénzét is a B. vállalatába fektette. A csődnyitás után B. eltűnt a fővárosból.

17. M. Lajos nagyragu hivatalnok hamis okiratokkal ötvenezer koronát vett föl a nőtestvére házára s az egész pénzt elkártyázta, majd külföldre szökött, ahol mérget ivott és belehalt.

18. Sz. Aladár bankigazgató az abbáziai és a Lipótvárosi Kaszinóban tönkrement s hivatali szobájában agyonlőtte magát.

19. B. Izidor bizományos, vállalkozó sikkasztott és váltót hamisított, a pénzt pedig főképp az Erzsébetvárosi Körben vesztette el. Mielőtt elfoghaták volna, Amerikába szökött és derék, tiszteletreméltó családját nagy nyomorban hagyta itt.

20. Dr. G. Ede ügyvéd elsikkasztotta a kliensek pénzét s a fegyház elől szintén az ujjvilágba menekült.

Ezek a feltünőbb esetek, de rajtuk kívül még nem egy tucatnyi áldozat a listába kívánkoznék. A szenzációsabb esetek után akciók indultak meg, hogy a bakkot kipusztítsák a kaszinókból. Sz. Aladár bankigazgató öngyilkossága nyomán ujult föl leghevesebben a mozgalom, interpelláltak a fővárosi közgyűlésen is és a többi közt hatósági ellenőrzést kértek az iránt, hogy a klubok mire fordítják az összeharácsolt pinkapénzeket. Az interpellációt kiadták a polgármesternek, a faucheuse pedig — tovább arat. Sőt most nagyobbarányu a garázdálkodás, mint valaha.

A rendőrség azt mondja, hogy tehetetlen s az ügyészségtől vár intézkedést. A belügyminisztériumban — gróf Andrássy Gyula vezetésekor — rendszabályokra készültek, de jött a munkapárti éra, amely nem törődik a kártyaüzletekkel.

Igy hát faites votre jeu — szabad a rablás.

Old Reporter.